

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 3 frt — kr. Negyed évre - frt 75 kr.
Fél évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 6 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a Reiter-
ügynökség Budapesten jutányosan vesz fel.

Felelős szerkesztő:

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi
részét illető minden közlemény intézendő.
KIADÓHIVATAL:
Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizeté-
sek, hirdetmények intézendők.

A munka.

A tisztos munka az, amely minden körülmények között meghozza a gyümölcsöt s a fáradozás csak akkor meddő, ha a munka hiábavaló cél felé törekszik.

Azért maradtunk hátra a többi nyugati államoktól vagyonsodás tekintetében, mert a munka állását még mindég nem tanultuk megismerni. Sokan azt hiszik, hogy szükségletünket megtermi a föld, minek tehát megerőltetni magunkat, mikor a pénzért tett gabona áráért megvehetünk mindent. És ezért van az, hogy a nyugati államok között mi dolgozunk legkevesebbet.

Mikor az aratásnak vége, azt hiszi népünk, hogy a nyári mezei munka kárpótlásáért neki joga van az őszt az utca sarkakon elácsorogni, a telet pedig a kemenczéhez támaszkodva munka nélkül eltölteni, nem gondolván egyébre mit a napi életre és megelégszik, ha tudja, hogy neki a jövő aratásig elég lesz a kenyér és szalonna.

Ilyen körülmények között nem csuda, ha a nép élete folytonosan a nyomor korlátai közé van ékelve, mert olyan felfogás mellett, hogy

az őszt, de különösen a telet piénésre teremtette a jó Isten, bizony éhen lehet halni, míg akkor is, ha többünk van mint amennyi kell, hát még ha csak annyink van, mint amennyire éppen szükségünk van.

A földmivelő osztálynak, hogy bizton megélhessen nem egy évszakot, de egy évtizedet kell magának előre biztosítani. Össze kell raknia minden fölösleges krajezárt, mert ha tíz év alatt csak egy rossz termése van, már koldussá lehet. De megeshetik, hogy minden tíz esztendő alatt kétszer vagy többször ismétlődik a balsiker.

Az ilyen csapást olyan ember, akinek csak annyia van, mint amennyire éppen szüksége van, el nem viselhet annélkül, hogy teljesen tönkre ne menjen. A kiknek a csapások után még marad valamijük, azok is csak addig tengődhetnek, amíg egy újabb katasztrófa utól nem éri őket.

Más tartományokban a földmivelő nép a hidegebb évszakokat sem tölti henyéléssel, hanem éppen oly serényen munkálkodik otthon a családtagok közreműködése mellett mint a forró nyáron kint a mezőn és ha nem is többet, de annyit

mindig megkeres mint amennyit neki a nyári munka hoz. Így biztosítja magát a külföldi földműves a nyári természet szeszélye ellen.

A mi földműveseink se henyélgék el hát idejüket a télen.

Nyilvános könyvtárak.

Minden nemzetnek szellemi ereje, annak szellemi képességétől függ s a nemzetek erejének megbírlásánál első irányadó azoknak szellemi műveltsége; amely fokozatosan fejlődve egy nemzetnek szellemi képzettsége, oly annyira vehetjük erősnek a nemzetet magát.

A szellemi kiképzetés egyik módja ugyan az iskoláztatás s bizonyos az, hogy erre, minden államnak fősulyt kell fektetnie, de téves volna azért az a felfogás, hogy a szellemi kiképzésre magában véve az iskoláztatás elégséges; téves volna e felfogás, mert az iskolázás csak az alapelveket adja meg a szellemi kiképzéshez, míg annak tovább fejlesztése a társadalom feladata.

Hogy a társadalom, e feladatának megfelelően legcélszerűbb eszközül kínálkozik a nyilvános könyvtárak felállítása. Hogy a nyilvános könyvtárak felállítása csakugyan hatásos mód a szellemi kiképzetésre, ezt nem csak a külföldnél látjuk, hanem már hazánkban is igen sok város felfogta ennek jelentőségét s felállította a nyil-

TÁRCZA.

Egy csunya asszonyról.

(Folyt. és vége.)

Uj taktikához folyamodtam, mert szent volt a hitem a vízben, a mely lassu és kintartó csurgással keresztülmarja a gránitsziklát. Játszottam a közönyöt, a ki csak szálnalomból törődöm vele, mert látom az elhagyatottságát. Bolondokat beszéltem neki, ami nem érdekelt se engem se őt.

Tetszett neki a játék. Azt mondta, maradjunk ilyenek.

Ekkor már dühöngtem. Hát csakugyan van asszonyi erény s épen ez a csuf teremtes tanit meg rá?

Magunk voltunk, mint mindig.

— Szeretem Aranka, magam se tudom mit szeretek rajta, de örültem szeretem. S maga is szeret engem. Hiába hazudja, hogy nem igaz, mert szeret. Hát miért nem lesz az enyém? Hü akar maradni ahhoz az emberhez? Nem akarja megcsalni? Hát család az, lopás az, ha valakitől elveszünk a mi amagy se kell neki, a mit maga is elhajt? A becsület tartja vissza? Hát van becsület?

S ha van, a hűségnek köze van a becsülethez? Az eszkimó becsületsértésnek veszi, ha a vendég nem fogadja el a feleségét. Miért legytünk mi jobbak az eszkimónál?

— Menjen az eszkimókhöz. De gyorsan. Grönlandban, Labradorban, Alaskában nagyon sokat talál. Vanuak vagy negyvenezeren s legalább is olyan csufak, mint én.

— Elmegyek, de ön velem jön. Ott legalább beválik szépek.

— Köszönöm, meg vagyok elégedve az idevaló világgal.

— De én nem.

— Hja, akkor zugolódjék a világ rendje ellen.

— Nem fogok zugolódni; megváltótatom.

— Tessék. Nem törődöm vele, a mig nem bántja az én köreimet.

— De én épen az ön köreit fogom bántani Aranka.

Ezzel felugortam s megöleltem.

Ellökött.

Ujra átfogtam a derekát, oly erővel, hogy nem birt velem. Karmolt és tépett. A körme alól csurgott a vérem, a kezei közt egész fűrtök voltak a hajamból.

Mégis megcsókoltam.

Ebben a pillanatban lépett be a férje; akárcsak novellairó kedvéért tette volna. Nem tudta úgy dirigálni az arcizmait, hogy pokoli öröm ne lássék az arcán. Eunyire már nem volt regényalak.

— Talán roszkor jöttem? Zavarlak, ugy-e kedves Arankám? — szólt gunyosan.

— Nagyon is jókor jöttél — hörögte az asszony, — hogy becsületre tanítsd kedves barátodat. Nagyon ráfér.

— Pompásan mondtad édesem. A te helyeden én is így feleltem volna. Igazán egyszerű volt a feleleted. De remélem, kitűnő elméleti tehetségeddel azt is megérted, hogy mire estére visszatérek, más szállást kell keresned. Persze szebbet, jobbat a régi fészeknél. S ne félj, hogy árván maradsz. Oh, az én kedves barátom nagyon derék, becsületes férfi, ő tudja a kötelességét és jó helyen leszel nála, becsületesemre mondom . . . De most már igazán sietek . . . Jó éjszakát. . . jó mulatságot . . . páh édes.

S Náday-féle pose-zal kilépett a szobából.

Mikor egyedül maradtunk, hosszan csend volt a szobában. Végre megszólaltam:

város könyvtárakat, vagy legalább a mozgalmat megindította a felállítás iránt.

A nyilvános könyvtárak felállítása ellen azt az ellenvetést szokták tenni, hogy a felállítás tetemes költséggel jár.

Ez az ellenvetés azonban csak látszólagos, mert igaz ugyan, hogy a városok, mint erkölcsi testületek ritkán rendelkeznek oly összeggel, minőbe egy könyvtár felállítása kerül s azt sem tagadjuk, hogy az egyesek áldozat készsége, még ha tulfeszítették is az kép-telen a költségeket fedezni, mégis azt állítjuk, hogy a nyilvános könyvtárakat felállítani, még a legkevesebb anyagi áldozatra képes kisvárosban is lehet-séges!

Miként? Megmondjuk röviden. Régi elismert igazság az, hogy az egyesült erő a lehetetlennek látszót is lehetővé teszi, míg a szétszaggatott erő a legkisebb eredményt sem képes feltüntetni és ez az elismert igazság érvényesül a nyilvános könyvtárak felállításának kérdésénél is. Ha a városok mint erkölcsi testületek a társadalom egyes tagjaival karöltve fogják a mozgalmat megindítani, az eredmény el nem maradhat, mert a könyvtár felállításához nem kell egyéb, mint helyiség és berendezés, a mi pedig nem igényel nagy tőkét, ami tulajdonképpen tőkét venne igénybe, a könyvek beszerzése teljesen elesik az által, hogy minden egyes, nyilvános könyvtárt felállítani szándékozó város forduljon bizalommal a magyar írókhoz s bizonyára nem lesz eredménytelen a felkérés, mert minden író készséggel fog egy-két művét a könyvtár részére felajánlani s így, még mielőtt egy garast kiadna a város könyveire, már egy csinos könyvtár együtt lesz, melynek nyilvános használata a város társadalmi műveltségét nagyban fogja fokozni.

A könyvtárak felállítása tehát éppen nem ütközik valamely legyőzhetetlen akadályba.

Igen ám, — vették ismét többen ellene, de a könyvtárakat fenn is kell tartani és miből, mi fogja fedezni ezek költségeit?

— Azt hiszem, elvinni valója nincsen; legalább szeretném, ha nem volna. Menjünk.

— Én csak egyes számban beszélek. Menjön.

— De Aranka, hová gondol? Csak nem marad itt? Jöjjön velem, elviszem rokonaimhoz. Jó helyen lesz. S ha a kellemetlen pör bevégeződik, mi leszünk a világ legboldogabb emberei.

Nyugodtan, hidegen, kimérten szolt:

— Uram. Távozzék, vagy kidobatom.

S olyan merev, komoly, nyugodt volt az arca, hogy elmentem.

A kapu alatt jártam föl-alá hajnalig. Ekkor jött a férj. Kisé támolgott. Sok pezsgőt ihatott az éjjel.

— Szervusz édes barátom! szólított meg mikor megismert. — Hát te mit csinálsz itt?

Megmondtam neki, hogy nem akartam elmenni, míg az asszonyt ott fenn tudom. Tudni akarom, mi fog itt történni.

— Hát ott fenn van? Köszönöm kedves barátom, hogy figyelmeztettél. Akkor fel se megyek: majd elintézzük írásban. Szép álmokat édesem.

Erre is megadjuk a választ.

A városok bizonyára hajlandók lesznek egy-egy rendelkezésükre álló helyet díjtalanul bocsájtani a könyvtár részére s minden városban található lesz egy-egy oly lelkes tanító aki a könyvtárnoki tisztet, tiszteteldij nélkül is elfogadja s bizonyos napokon s órákban, a könyvtár helyiségében fog tartózkodni, hogy a könyveket kiadja s beszédjé. Hátra volna tehát még a berendezés, de ennek kiadásai oly csekélyek, hogy azok számba sem vehetők.

A könyvek azonban idő multával romlanak, tábláik szét foszlanak, azokat javítani, újból bekötöni kell. Ez kétségkívül némi költséget igényel. De ettől sem lehet visszariadni, mert a könyvtárt használó közönség szívesen áldoz havonként egy-két garast a használati díj fejében; ezt tőkésítve, elég alap nyerhető a könyvtár felmerülő költségeinek fedezésére.

Csak akarni kell, csak a kezdeményezés meglegyen, meg lesz a könyvtár is; mi részünkről jóakarólag mondtuk a nézeteinket, ohajtjuk, hogy minden város megszentelje azt s mielőbb létesítse a nyilvános könyvtárt és általa előmozdítván a szellemi kiképzést, mely a nemzetek erejét képezi s nevelvén és ápolván az erkölcsöket, melyek pedig a nemzeti lét alap feltételei, mert mint a költő mondja: „Minden állam támasza, talpköve: a tiszta erkölcs.”

Ujdonságok.

— A körös tiszamarosi ármentesítő társulat f. hó 14-én tartotta meg Hódmező Vásárhelyen, Károlyi Tibor gróf elnöklése alatt az érdekelt községek, uradalmak képviselőinek élénk érdeklődése mellett, évi rendes közgyűlését. A közgyűlés előtt való napon ugyancsak Károlyi Tibor gr. elnöklése alatt választmányi ülés volt mely csaknem egész napon át igénybe vette a vidékről is nagy számmal megjelent választmányi tagok idejét. Az ülés elején a választmány nagy ovációk közt üdvözölte Károlyi Tibor gróf elnököt, valóságos belső titkos ta-

nácsossá történt kinevezése alkalmából. Majd a tárgysorozat következt. Fekete Márton főigazgató évi jelentése tudomásul vétetett. A jelentésből felemlítésre méltó, hogy a mezőberényi és Mindszenti vízemelő géptelepek tavaszra elkészülnek és hogy ez évben 20 ezer, a középszakaszon 81.000 és az alsó szakaszon 2700 folyó méter belcsatorna épült. A társulat belvízcsatorna hálózata 336.000 folyó méter hosszúságú és 1895. végére a belvízszabályozási munkálatok teljesen befejeződnek. A földművelésügyi miniszter az 1882—91. évekre eszközölt ideiglenes kirovásokra nézve jóváhagyta a társulat leszámolási határozatát, de kikötötte, hogy a telefonhálózat költségei leszámolás tárgya nem lehetnek. A főigazgató e tárgyban jelentette, hogy a leszámolási munkák folyamatban vannak és először is a helytelenül bevont területek kapják vissza illetéktelenül kirótt járulékaikat. Hogy a leszámolás minél előbb megtörténhessék a választmány, a főigazgató előterjesztésére, személysaporitást és a munka ellenőrzésére egy bizottság kiküldését kérte mit a választmány készséggel teljesített. A közgyűlés 14-én d. e. 9 órakor kezdődött és annak legfőbb tárgya a jövő évi költségvetés volt. A jövő évi költségvetés 15000 frttal kevesebb az ideinél a mi teherviselés dolgában a birtokos osztály helyzetét jelentékenyen megkönnyíti. Az elért eredményt a legutóbbi kedvező esztendő idézték elő, melyekben nem volt szükséges a gátvédelemre előirányozott ösz-szegeket felhasználni hanem azok a belvíz-mentesítésre szolgálhattak. A költségvetés összes szükséglete 837, 570 frt 77 kr. mely a bevételekben fedezetet talál.

— Önkényes tüzoltók gyakorlata. Önkényes tüzoltóink, Zsiga János szakasparancsnok vezetése alatt f. hó 20-án délután, a városháza udvarán sikerült tüzoltási gyakorlatot tartottak.

— Ágnes asszony. Bővebben irtunk annak idején Galambos Ágnes szőlőbeli lakosról ki baltával vágta agyon férjét. A gyilkos asszony három napig rejtegette a holttestet a kamrában, a negyedik nap éjszakán egy kézi talicskán elvitte a keresztutra és a járókelő emberek itt találták meg az eltörzített hullát. Galambos Ágnes büne nem maradt titokban, a gyilkos asszony a szegedi csillagbörtönbe került, ahol irtózatos

Ott áltam sokáig, mozdulatlanul.

Végtelenül lesujtott — nem a halál — hanem az a nagy lelki erő.

Kálnoki I.

Ujonez katona bucsuja.

Október van — jó anyám az ég veled!

Három évig nem leszek a gyermeked.

Ő Felsége fogadott el fiának,

Ő viseli gondomat te utánad.

Nyujtsd ajkadat te is szívem rózsája,

Hadd hintsem a bucsu csókot rádja:

Mert ezután, míg a fegyvert viselem,

Édes hazám lesz az anyám kedvesem.

Három évre levisznek Boszniába,

Három évig most láttok utoljára,

Vagy pedig — ha veszélyben lesz a haza

Isten tudja, láttok-e még valaha!

Anyám s rózsám ne könyezzen szemetek,

Ha harczolva a harczmezőn elesetek;

Hisz a honért elvérezve meghalnom

Leghőbb vágyam, legédesebb gondolatom.

Cs. Gy.

Mindennap felmentem Arankához, soha se bocsátottak be; mindennap irtam neki levelet, egyszer se kaptam feleletet.

S mult az idő s letárgyalták a válópört. A felsőbb bíróságok is ki mondták a válást. Most már nem volt asszony s mégse bocsátott maga elé, mégse felelt rimánkodó leveleimre.

Végre kaptam levelet tőle. Csak ez volt benne:

„Jöjjön rögtön. Várom. De siessen.

Aranka.”

Rohantam hozzá. Ágyban feküdt; fehér volt, mint a viasz. Az első pillanatra láttam, hogy haldoklik.

— Az istenért Aranka . . .

— Csendesen, — sugta — én akarok beszélni s már nagyon rövid az időnk. Azért hivattalak, hogy te csókold fel elszálló lelkemet. Mert nagyon szeretlek, nagyon, de nagyon. Szerettelek, mióta csak ösmerlek. . . . Csókoldj meg, . . . gyorsan . . . így . . . Oh, milyen bolond voltam, hogy nem lettem a tiéd.

S meghalt. Én csókoltam fel az elszálló lelkét, lefogtam fáradt két szemét.

lelki kinokat szenvedett és elméjében megzavarodott. Hosszabb idő óta ápolják az örült rabot a szegedi köz-korházban, ahol most már dühöngő örült lett. A szegedi városi tanács intézkedett, hogy a szerencsétlen asszonynak az országostérbolydában adjanak helyet.

— **Választás.** Tóth József volt községi iktató lemondása folytán magüresedett iktatói állás betöltésére — tudomásunk szerinti — a főszolgabírói hivatal f. hó 31-ik napjának délelőjtét tüzte, a mikor is a már rég üresedésben levő állomás rendszeresen fog betölteni. Valószínűnek tartjuk, hogy az eddigi ideiglenesen alkalmazott Keviczky András fog az egyedüli pályázó lenni.

— **Közgyűlés.** F. hó 24-én városi közgyűlés lesz, melynek lefolyásáról annak idején be fogunk számolni.

— **Jönnek a színészek.** Olvastuk Dombay Mihály színész által kibocsátott „Színházi jelentést,” melyben értesíti érdeklődő közönségünket, hogy társulatával legközelebb városunkba jön. Ezen körülményt minden commentár nélkül közöljük.

— **A hőmezővásárhelyi szocialista zavargások ügyében** a szegedi törvényszék tudvalevőleg 65 munkásembert helyezett vád alá, de vizsgálati fogságban ma már csupán Sz. Kovács Jánost tartja. A bíróság minap hozott határozatával, a kir. ügyészség jelentése alapján célzást tett arra, hogy Kovács örültséget szimulál a börtönben. Erre védője, Pollák Illés dr. kérvényt adott be, melyben annak a nézetének ad kifejezést, hogy védenézet a tömlőzi élet valósággal elmeháborodottá tette s ezért orvosszakértőkkel való megfigyelését kéri. A törvényszék helyt adott a kérésnek s most orvosszakértők fogják megállapítani, hogy Kovács szimulál-e, avagy csakugyan elmebajos.

— **Az új csoda Csongrádon.** Ha egy degen utazó látogatja meg igénytelen városunkat föltűnik neki a piacsteren egy katonai silbakház vagy egy neczessarium féle kis deszka alkotmány, minek szükségét nem tudván magának megfejteni, tehát valakinél kérdést tesz ennek szükségessége tárgyában, mire ha értelmes embert kérdez meg az azt feleli, hogy ez *ártézikut*; ha közönséges embertől kérdezi az alkotmány miféleségét, az azt mondja hogy, ez *ártérikut*. Már hiszen minthogy ilyen a víz-hordó hölgyek előtt csodának föltűnő valami a megnevezhetetlenhez hasonló kis menedékház forma félet csináltattak, jobb lett volna, ha semmit sem csinálnak vala. De legalább már egy kis sertés fürdő gödröt is csinálhattak volna mellé, hol a szekeres víz-hordók is megtölthették volna hordóikat virágágyakat locsolandó vele. No de se baj! megígérte a bíró, hogy befesteti a kis alkotmányt nemzeti-zinre. No hát mért nem mindjárt egyszerre fekete sárgára, így legalább egy gutgesint utazó kalapot emelt volna mellette! . . . De azért éljen az intézkedés! Beküldtettem.

— **Luczaszék.** Nagy büszkén hajtottunk fogatunkon az új kövezen abban a reményben, hogy ez már készen van. Azonban hiu remény volt ez, mert a kanálisi hidon innen ránk kiabáltak a jószívű emberek, hogy téjünk le, mert ott a kövezet föl van szedve. Mi szót fogadtunk szerencsénkre, mert másként összezúzódott volna járművünk, ha egyenes irányban akartunk volna a vasúthoz jutni. Ennek már idestova két hónapja s azt hinné a jámbor olvasó, hogy tán készen van már ez az út? dehogy van! . . . még pár nap előtt az ugynevezett Bodák-utcára kellett kerülnünk, hogy a vasúti indóházhoz juthassunk. No hát ami laikus eszünkkel nem tudjuk átlátni, hogy mire való ez a szekatura? De azt tudjuk, hogy a vállalkozó perrel fenyegeti a várost, ha nem fizet neki . . . Hat biz én az ily

vekszálás után nem fizetnek neki ha a városnak volnék, sőt én perelném be, hogy így hónapokon át képes a város népét falhoz támasztani hanyagságával.

— **Időjárás.** Megújult a természet épp úgy, mint tavaszi májusban. Örömmel nézi a jószág tartó gazda a megifjúdott s a nyári aszályban kopárrá égett semlyékeit, most már gyönyörű zöld füvet szemlél, s azon remény táplálja, hogy ha a Goudviselés hosszú ősszel áld meg bennünket, a takarmány hiányában is kifogja teletetni barmaid! De örömmel nézi — kivált a korábbi vetéseit is — minthogy ezek oly üdék, oly szépek, hogy csak meglegedve s kedvesen szemléli a földmives az ő vetéseit sőt látunk már olyan vetéseket is melyeket már meglegettek a kövérség miatt! szóval: olyan kedves őszi időjárásunk van, hogy jobbat remélni sem mertünk szépen érnek a szőlővesszők is s így remélünk lehet, hogy ha valami zordon erős tél el nem pusztítja a vesszőket, hát bujtás, illetve döntés által szaporíthatjuk jövőre szőlőtüntünket. Sok szegény ember is örveud e kedvező ősznek, hogy így olcsóbban jut tüzelő anyaghoz s nem fagy be hideg fűtetlen szobájába ha a jószág korán nem fog a jászolhoz köttetni adja az ég hogy úgy legyen!

— **Építő iparosok tanfolyama.** A szegedi állami fa- és fémipar szakiskolával kapcsolatos építő- ipari tanfolyamra a beiratások november hó 5-én kezdődnek és tartanak november hó 10-éig. (Somogyi-utca 6. szám naponta 10—12, 2—4.) Az első évre jelentkezők felvételi vizsgálatot tesznek, mely november hó 11-én délelőtt 8—12-ig fog megtartani. Az előadások november hó 15-én kezdődnek és tartanak márczius 15-éig. Levélbeli jelentkezést elfogad az igazgatóság.

Irodalom.

Nagyszabásu emlékművé nőtte ki magát a „Magyar Tanfériak és Tanítónők Ezredéves Albuma,” melynek szerkesztésére a Békésen megjelenő „Tanügy” című közlöny felhívására egy bizottság alakult a hazai tanügyilapok szerkesztőseiből. Az Album fénynyomatu lapjai Divald Lajos műtermében készülnek s a művészi kivitelű vastag fedélborítékokat az előfizetők az első küldeménynyel már november hó folyamán megkapják. A további küldemények havi részletekben fognak szetküldetni. A vállalat kivitele igen praktikus, amennyiben lehetővé teszi, hogy arczképek és életrajzok a mű megjelenése folyamán is elfogadhatók s így azok sem késtek el, akik eddig arczképeiket nem tudták beküldeni. A mű árában jelentkezésnél 3 frt; jövő év január folyamán 3 frt és szeptemberig a harmadik 3 frt részlet fizetendő. Bőveb tájékozást nyújt Vaday József a „Tanügy” szerkesztője Békésen, kihez minden küldemény intézendő. A mű bolti ára 12 frt lesz s így előfizetők 3 frttal olcsóbban kapják.

„A magyar nemzet története.” Magyarország fennállásának ezredéves ünnepéhez méltóan készül hozzájárulni a budapesti Lappel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedő cég is, mely arra tökélt el magát, hogy hazánk történetéről egy fényes diszmvét bocsát közzé. Mindenki ismeri Szalay Józsefnek, a korán elhalt történetírónak négy kötetes „Magyar nemzet történetét,” e magas tudományos színvonalon álló remekművet, melynek előadása valódi mintája lehet a művelt nagy közönség számára való írásmódnak, Szalay munkája, melyet a tud. Akadémia méltán koszoruzott meg a Szilágyi István-féle nagy díjjal, annak idején oly lelkes fogadtatásra talált, hogy pár év alatt az egész kiadás elfogyott. Egyfelől pótolta mindama részeket, melyeket az első kiadásba nem Szalay tollából valók voltak, másfelől átnézte az egész művet, hogy a legújabb történeti kutatások egyetlen fontosabb adata se maradjon benne felhasználatlanul. A szerkesztés munkáját fiatal történetírónk egyik legjelesbikére, Dr. Baróti Lajosra bízta a cég, s ugyancsak ő ügyel fel a könyv illusztrativ diszére is, mely gazdagság dolgában még a hasonló külföldi munkákat is

messze felül fogja mulni. Közel hatszáz ábrázolat fogja a szöveget magyarázni: történelmünk nevezetes szereplőinek egykori hű arczképeit tünteti fel, festményeinek részben szines reprodukciói, az események színhelyeinek képei, pecsétek, pénzek, műemlékek rajzai stb., melyeket a szerkesztő nagy buzgalommal szedett össze a magyar és a külföldi levéltárakból muzeumokból stb. Mind ez illusztrációk a technika legújabb vívmányai felhasználásával fognak készülni, úgy hogy művész becsük is lesz. Szalay történetének ez új kiadása ily formán számot tarthat arra, hogy meglegyen minden magyar ember könyves polczán, minden iskolai és népkönyvtárban. Hogy ez lehetővé tétessék, a cég olcsó füzetekben bocsátja közzé a munkát: $\frac{1}{4}$ évre (6 füzet) 1.80 kr., $\frac{1}{2}$ évre (12 füzet) 3.60 kr., egész évre (24 füzet) 7. 20 kr., egy füzet ára 30 kr. A mű lapunk kiadóhivatalában is megrendelhető.

CSARNOK.

A színész tréfája.

Az Alföld egyik jelentékenyebb városának szintársulatánál alkalmazva volt komikus, a város nagy vendéglőjének első emeletén vett szállást.

A vendéglő földszinti részében több kereskedői üzlet mellett egy borbély-műhely is volt, hogy a vendégek kényelmesen juthassanak a borotváláshoz és hajnyíráshoz.

Egyik nyári reggelen a komikus belső szobájában ült és éppen az asztalnál lévő szeszkészleten főzte reggeli kávéját s az alatt, míg a tej felfort a mindennapi borotválkozását végezte.

Éppen készen volt a borotválkozással, midőn az első szobája ajtajában azt kinyitva megjelent valaki s fenn hangon kiáltá: „Nincs itt senki?” s ezzel a jött valaki kényelmesen nézte magát a falon függő nagy tükörben, az az előtt álló karosszékre kényelmesen elhelyezkedve.

A komikus, hallva a hangott kiszólt a belső szobából, — de igen, én itt vagyok.

— Nos, hát jöjjön elő „sietek” szólt az idegen.

— Hálóköntösben vagyok, mentegetődzött a komikus.

Bánom is én, csak jöjjön már, a városba kell mennem, minden perczem drága, — sürgeté az idegen.

A komikus kilépett belső szobájából csakugyan hálóköntösben s a végzett borotválkozás után még mindig kezében tartva a borotvát.

— Mivel lehetek szolgálatára? — kérdé a színész vendégét udvariasan.

— Borotváljon meg, de gyorsan, mert sietek, jól szappanozzon, szakálam kissé erős s nem szeretem, ha a borotva karczol.

A színész azonnal észrevette, hogy embere tévedésből a borbély helyett az ő lakására jött, nem szólt egy szót sem, csak mosolygott s kis idő múlva mondá: — azonnal uram s azzal átment a másik szobába, a honnét rövid idő múlva, a szappan habbal s egy törölközővel lépett ki.

Felkötötte a törölközőt s úgy be szappanozta vendégét, — mint bármely legelső fodrász.

A szappanozással elkészülvén, a színész ismét a mellékszobába ment.

A vendég azon hitben, hogy a borbély a borotváját élesíti, várt egy darabig, de a várt borbély nem mutatkozott, a vendég megunta a várakozást s bekiáltott: — Nos, lesz már valami abból a borotválásból?

Semmi válasz.

Ujból bekiáltott: — Meddig fogok itt várni?

Ismét semmi válasz.

Ekkor már indulatosan felugrott a székről, felrántotta a mellék szoba ajtaját s belépett.

Álmélkodása a legmagasabb fokra hágott. Ott tilt az ő borbély, kifogástalan dezertáival öltözködve egy kényelmes karszékben illatos cigarettát sziva s szürcsölgette a chinai porcellán csészében párolgó makkát.

— Mit csinál ön? Engem beszappanoz, ott hágy s be jön ide, hogy itt kényelmesen reggelizzék, ez szemtelenség, fogja mindjárt a borotváját s megborotvál.

A komikus meg sem mozdult helyéből.

A vendéget elfutotta a méreg s öklét felemelte fenyegetőleg szólt: — Ön pimasz, meddig fog még várakoztatni?

A komikus, mintha észre sem venné a dühögőt, tovább szürcsölte makkját.

— Rögtön rendőrért küldök, — fenyegetődött a vendég.

— Tessék, — felelt a színész nyugodtan.

— Ön egy haszontalan ember, ön boldogot üz belőlem.

— Meglehet, — veté oda a színész.
— S még elég vakmerő ezt be is ismerni?

— Csak azt teszem, mit ön velem tett.

— Mit tettem én önnel?

— Borbélyá alacsonyított le — s én megtréfáltam önt, — mert mi ugyan beszoktuk szappanozni, festeni egymást, de megborotválni soha.

— Örült ön?

A színész nem felelt.

— Örült ön, rivalt fel ismét a vendég.

Épp oly kevéssé, — felelt most a színész hidegen s nagyot szippantva szivarkájából, mint a mily kevéssé vagyok borbély.

— Micsoda! ön nem . . . bor . . . bély . . . dadogta a szavakat a vendég.

— Nem! Én a helybeli szintársulat komikusa vagyok.

A vendég iszonyuan megrestelte a dolgot, köszönés nélkül ott hagyta a színészt, beszappanozva lefutott a földszintre a borbélyhoz, de amint meg volt borotválva, ki is költözött a vendéglőből, nehogy a pinczerek s szobalányok gunyává váljon.

A komikus nagyot nevetett sikerült tréfáján s este, a legnagyobb kaczagás közt

beszélte el színész társainak ez esetet, hozzá téve: — most már hiszem, hogy jövőben egy vendég sem fogja szobám ajtaját a borbélyával felcserélni.

Szerkesztői üzenetek.

L. I. urnak Szeged. A hét folyamán levélben értesítjük.

T. I. urnak K.-Félegyháza. Nem áll rendelkezésünkre oly rovat, melynek keretébe „ ecsetek” című dolgozatait közölhetnénk. Elbeszéléseinek folytatását kérjük beküldeni, mivel csak befejezet közlemények közlését szoktuk megkezdeni.

NYILTÉR*)

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) se-lyemgyára Zürichben, a privat megrendelők laká-sára közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kocz-kázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal fe-lősséget a Szerk.

Pántlika gilisztá fejestől
6 percz alatt teljes biztonsággal a gyomorból feltétlenül kihajtatik a páfránytokocskák által. Eredeti minőségben egyedül csakis Schnelder József gyógyszerész-nél kapható: Resiczán (Délmagyarország.) E kitűnő gyógyszer biztos hatásáért jót állunk. Életkor megadása szükséges; utánzástól törvényesen védve van.
Egy eredeti doboz ára 3 frt 50 kr.
Postautánvét mellett az egész világon 4-5 szétküldetik.

KNUTH KÁROLY
műszaki irodája és gyára.
Budapest, VII. ker. Garai-utca 6-8. sz.
Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetékeket.
Szivattyúkat minden célra, vizszállító kasokat.
Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással.
Városok, gyárak, kastélyok, lakoházak stb. vízzel való ellátását.
Mindennemű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részére.
Szellőztetéseket.
Gőz, kőd és zuhany fürdőket.
Szárítókat, bármily célra.
Legjobb rendszerű closeteket.
Vas és kőagyag cső csatornázásokat.
Gőzfürdő és gőz mosókonyhakat.
Szűrő és fertőtlenítőket.
Természetes légszesztelepeket.
Köszén és olaj gázgyárakat.

KŐAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.
Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít. 4-13

Hajfiatalító.
Aki e nemű szerek iránt már teljesen elvesztette bizalmát, annak szeremből csak egy próbát ajánlok, s kezeskedem, hogy 8-10 nap mulva az őszhaj eredeti fényét és fiatalos színét visszanyeri, a korpaképződést és haj-hullást 3-4-szeri használatra megszünteti, és így a haj növést is elősegíti.
Ára 1/4 literes üvegek 1 frt 50 kr.
Kapható: **Török Katalinnál,** Budapest Páva-utca 13.

Az „Első szegedi cs. és kir. szab. műtrágyagyár rész-vénytársaság” felhívja a t. gazda közönség b. figyelmét

műtrágya gyártmányaira
s különösen általános elismerésbe részesült **buza, zab, árpa, kender, répa, here, luczerna, bükköny, szőlő, hagyma, kápos ta és krumpli,** — különleges műtrágyáira. —
E trágyákból 1600 (négyzög) öltre csak 150-200 klg szükséges, úgy, hogy egy hold megrágyázása 11-15 frtba kerül.
Ismertető füzeteket s árjegyzéket szívesen küld kérésre
7-13

az igazgatóság.
*) Az eddig elért eredményekről szívesen annak felvilágosítást a Bács-Bodrogh megye, az országos s az erdélyi gazdasági egyesületek.